

Raadsvoorstel

Raadsvergadering

14 mei 2018

Commissie Ruimte

23 april 2018

Afdeling en opsteller

ROW/N. Haverkamp/0578-699494/n.haverkamp@heerde.nl

Portefeuille

G.J. van Dijk

Programma

Ruimte

Opnemen in Bestuursagenda

Nee

Agendapunt

10.

Onderwerp

Vaststelling cultuurhistorische waardenkaart gemeente Heerde en Hattem

De raad besluit om:

de cultuurhistorische waardenkaart gemeenten Heerde en Hattem vast te stellen.

Inleiding

In de Wet ruimtelijke ordening (Wro) is vastgelegd dat de ruimtelijke ordening een samenhangende afweging van alle ruimtelijke belangen behelst. Tot die belangen wordt ook het cultureel erfgoed gerekend. In het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) is daarom de verplichting vastgelegd om in de ruimtelijke ordening "rekening te houden met aanwezige cultuurhistorische waarden en in de grond aanwezige of te verwachten monumenten". Om aan de verplichting uit de Wro en Bro te voldoen is een cultuurhistorische waardenkaart een buitengewoon bruikbaar instrument met veel informatie op het gebied van cultuurhistorie.

Over een cultuurhistorische waardenkaart beschikken zowel de gemeente Heerde als de gemeente Hattem op dit moment niet. Daarom hebben beide gemeenten in het kader van het provinciale programma Cultuur en Erfgoed/Waardenkaarten € 10.000 subsidie aangevraagd. Dit verzoek is gehonoreerd en daarna hebben beide gemeenten aan een lokaal adviesbureau opdracht gegeven om de cultuurhistorische waardenkaart in samenwerking met de beide gemeenten op te stellen. De bijgevoegde cultuurhistorische waardenkaart is hier het resultaat van.

Beoogd effect

Een door de gemeenteraad vastgestelde cultuurhistorische waardenkaart gemeenten Heerde en Hattem.

Bevoegdheid / Juridisch kader

De Wet ruimtelijke ordening (Wro) en het Besluit ruimtelijke ordening (Bro).

Eerdere besluitvorming en kaders

5 september 2017 Het college heeft besloten om:

- kennis te nemen van het ontvangen van provinciale subsidie (€ 10.000) voor het opstellen van een cultuurhistorische waardenkaart;
- de cultuurhistorische waardenkaart op te stellen conform de uitgangspunten zoals beschreven in het college advies;

- de raad te informeren over het opstellen van de cultuurhistorische waardenkaart conform de memo actieve raadsinformatie.

September 2017 De raad is geïnformeerd over opstellen van de cultuurhistorische waardenkaart met een actieve raadsinformatie.

Argumenten

1.1 *Een cultuurhistorische waardenkaart ter vermindering van onderzoekslasten en als inspiratiebron voor ruimtelijke ontwikkelingen*

Om aan de verplichting uit de Wro en Bro te voldoen is een cultuurhistorische waardenkaart een buitengewoon bruikbaar instrument met veel informatie op het gebied van cultuurhistorie. Dit maakt het doen van cultuurhistorisch onderzoek bij ruimtelijke procedures in veel gevallen makkelijker en goedkoper of zelfs overbodig. De gemeente maar ook initiatiefnemers kunnen hier voordeel mee doen. Het verminderen van de onderzoekslasten is ook een belangrijk uitgangspunt van de aankomende Omgevingswet.

De cultuurhistorische waardenkaart kan goed dienen als inspiratiebron voor ruimtelijke ontwikkelingen, zodat het kenmerkende cultuurhistorische verleden van een gebied kan worden voortgezet in nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen.

1.2 *De cultuurhistorische waardenkaart heeft een informatief karakter en voorziet niet in nieuw beleid*

Vele cultuurhistorische aspecten zijn op dit moment al geïnventariseerd, maar zijn in verschillende kaarten en rapporten ondergebracht. Dit is niet praktisch, niet overzichtelijk en maakt het moeilijk om het aspect cultuurhistorie integraal te benaderen. De cultuurhistorische waardenkaart voorziet daarom in een bundeling en ordening van al deze cultuurhistorische waarden. Daarnaast voorziet de cultuurhistorische waardenkaart in nieuwe informatie op het gebied van cultuurhistorie. De cultuurhistorische waardenkaart is nadrukkelijk geen nieuw beleidskader. De cultuurhistorische waardenkaart heeft namelijk een informatief karakter.

De volgende cultuurhistorische aspecten zijn ondergebracht in de cultuurhistorische waardenkaart:

1. het natuurlijk landschap;
2. historische landschapstypen;
3. culturele gebieden & historische landschapstypen;
4. recente landschappen;
5. stads- dorpsuitbreiding;
6. inventarisatie cultuurhistorische elementen;
7. waardering cultuurhistorische elementen;
8. waardering historische landschapstypen;
9. waardering recente landschappen.

Uit het bovenstaande kunt u opmaken dat de cultuurhistorische waardenkaart niet uit één, maar uit meerdere kaarten bestaat. Deze kaarten zijn ook ondergebracht in de gemeentelijke GIS-omgeving. De cultuurhistorische waardenkaart voorziet daarnaast in een rapport met een nadere tekstuele (en beeldende) toelichting.

1.3 *Input voor de omgevingsvisie en het omgevingsplan*

Het kabinet heeft besloten om het omgevingsrecht te moderniseren. Dit besluit vloeit voort uit de overtuiging dat het met een nieuw instrumentarium, verankerd in een integrale Omgevingswet, mogelijk is om sneller en beter besluiten te nemen en de juridische randvoorwaarden te scheppen voor een duurzame en doelmatige ontwikkeling van de leefomgeving. De Omgevingswet treedt naar verwachting op 1 januari 2021 in werking. De omgevingsvisie en het omgevingsplan zijn twee belangrijke gemeentelijke instrumenten die voortvloeien uit de Omgevingswet.

De cultuurhistorische waardenkaart vormt straks een bruikbare bouwsteen voor het uitwerken van het onderwerp cultuurhistorie in de omgevingsvisie en het omgevingsplan. De omgevingsvisie is een integrale visie met strategische hoofdkeuzen van beleid voor de fysieke leefomgeving voor de lange termijn. Regels over de fysieke leefomgeving worden ondergebracht in één gebiedsdekkende regeling: het omgevingsplan.

1.4 Cultuurhistorische waarden ter promotie van recreatie en toerisme in de gemeente

De meeste cultuurhistorische "parels" zoals benoemd in de cultuurhistorische waardenkaart zijn algemeen bekend. Denk hierbij het Apeldoorns Kanaal, het sprengbekenstelsel en de eerste en tweede landgoederenzone. Ter promotie van recreatie en toerisme is het van belang om hier blijvend aandacht aan te schenken. De cultuurhistorische waardenkaart draagt hieraan bij.

In de cultuurhistorische waardenkaart staan ook een aantal "parels" benoemd waar tot dusver veel minder aandacht naar is uitgegaan. Denk hierbij aan de historische routes over de heidegebieden, die worden gekenmerkt door uitgesleten karrensporen en kenmerkende "poorten door de reliëfrijke dekzandruggen". Hetzelfde geldt voor de regenwaterdalen en de droogdijken op de flanken van de stuwwallen. Veel van deze elementen zijn nog goed zichtbaar en hebben de tand des tijds goed overleefd. Het is interessant om deze relatief onbekend parels beter aan de onder de aandacht te brengen. De cultuurhistorische waardenkaart draagt hieraan bij.

Kanttekeningen

N.v.t.

Geld

Het opstellen van de cultuurhistorische waardenkaart is uitgevoerd binnen het beschikbaar gestelde subsidiebedrag (€ 10.000) vanuit het provinciale programma Cultuur en Erfgoed/Waardenkaarten.

Communicatie

Na vaststelling wordt de cultuurhistorische waardenkaart op de gemeentelijke website geplaatst. Daarnaast wordt de cultuurhistorische waardenkaart in het gemeentelijk huis-aan-huisblad breed onder de aandacht gebracht.

De cultuurhistorische waardenkaart heeft een informatief karakter en voorziet niet in nieuw beleid (geen nieuwe beleidsregels). Daarom is de cultuurhistorische waardenkaart niet voor inspraak ter inzage gelegd.

Uitvoering

Zie argument 1.1, 1.3 en 1.4.

Advies commissie(s)

De commissie adviseert behandeling als A-onderwerp.

Heerde, 3 april 2018

Het college van Heerde

mr. G.J. de Graaf

B. van Zuthem

, burgemeester

, gemeentesecretaris

Bijlagen:

1. Raadsbesluit vaststellen cultuurhistorische waardenkaart gemeenten Heerde en Hattem
2. Cultuurhistorische waardenkaart gemeenten Heerde en Hattem, bestaande uit:
 - a. Tekstuele (en verbeeldende) toelichting cultuurhistorische waardenkaart;
 - b. Kaart 1. Het natuurlijk landschap;
 - c. Kaart 2. Historische landschapstypen;
 - d. Kaart 3. Culturele gebieden & Historische landschapstypen;
 - e. Kaart 4. Recente landschappen;
 - f. Kaart 5. Stads- dorpsuitbreiding;
 - g. Kaart 6. Inventarisatie cultuurhistorische elementen;
 - h. Kaart 7. Waardering cultuurhistorische elementen;
 - i. Kaart 8. Waardering historische landschapstypen;
 - j. Kaart 9. Waardering recente landschappen.

Ter inzage:

Geen